

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2024/588

z dnia 6 lutego 2024 r.

w sprawie wniosku o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej „European Cannabis Initiative” zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 2 i 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 12 stycznia 2024 r. do Komisji wpłynął wniosek o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej „European Cannabis Initiative”.
- (2) Jest on kontynuacją wcześniejszego wniosku o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej pod tym samym tytułem, który wpłynął do Komisji dnia 6 listopada 2023 r.
- (3) Pismem z dnia 6 grudnia 2023 r. (C(2023) 8548 final), na podstawie art. 6 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2019/788, Komisja poinformowała grupę organizatorów, że w odniesieniu do wniosku o rejestrację złożonego dnia 6 listopada 2023 r. wymogi dotyczące rejestracji określone w art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. a), d) i e) tego rozporządzenia są spełnione oraz że jego art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. b) nie ma zastosowania. Komisja wyjaśniła jednak również, że w zakresie pierwszego i drugiego z jej czterech celów inicjatywa nie spełnia wymogu określonego w art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) 2019/788. W ramach pierwszego celu wezwano Komisję, aby „zachęciła państwa członkowskie do wspierania polityki w zakresie konopi indyjskich ukierunkowanej na prawa człowieka, wykluczającej nakładanie sankcji karnych i administracyjnych za posiadanie i uprawę tej rośliny i jej pochodnych oraz korzystanie z nich przez osoby dorosłe na użytek własny”. Chociaż na mocy art. 83 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) możliwe jest stanowienie norm minimalnych odnoszących się do określania przestępstw oraz kar w dziedzinach szczególnie poważnej przestępczości o wymiarze transgranicznym (w tym nielegalnego handlu narkotykami), kwestia wyłączenia niektórych czynów z zakresu kryminalizacji wykracza poza ustanawianie norm minimalnych. Także Traktaty nie przewidują odpowiedniej podstawy prawnej do wykluczenia sankcji administracyjnych za takie czyny. Podobnie drugi cel, zgodnie z którym Komisja miałaby „nie ingerować w decyzje państw członkowskich o przyjmowaniu – w odpowiedzi na sytuację krajową – regulacji prawnych ustanawiających legalny rynek marihuany na użytek osób dorosłych”, wykracza w sposób oczywisty poza uprawnienia Komisji w zakresie proponowania przepisów, ponieważ cel ten nie przyczyniłby się do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego, czego wymaga art. 114 TFUE. Komisja stwierdziła, że trzeci ani czwarty cel nie wykraczają w sposób oczywisty poza jej uprawnienia w zakresie przedkładania wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów.
- (4) W związku z tym Komisja poinformowała organizatorów, zgodnie z art. 6 ust. 4 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) 2019/788, że mogą oni albo dokonać zmiany inicjatywy w celu uwzględnienia w niej oceny Komisji, albo utrzymać pierwotną inicjatywę, albo ją wycofać, zgodnie z art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2019/788.
- (5) Dnia 12 stycznia 2024 r. grupa organizatorów przedłożyła zmienioną inicjatywę.
- (6) Zmieniona inicjatywa obejmuje trzy, określone przez organizatorów, cele. Po pierwsze, organizatorzy zwracają się do Komisji o „zwołanie Transeuropejskiego Zgromadzenia Obywateli, aby szerzej omówić politykę dotyczącą konopi indyjskich w zakresie: wspólnej skali sankcji w całej UE; spójności polityki poszczególnych państw członkowskich; umożliwienia obywatelom UE przedyskutowania tej delikatnej kwestii między sobą oraz z instytucjami”. Po drugie, organizatorzy zwracają się do Komisji, aby „wspierała dostęp do medycznej marihuany w oparciu o dowody

⁽¹⁾ Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj>.

naukowe i doświadczenia pacjentów oraz umożliwiła pacjentom przewożenie na terytorium całej UE konopi indyjskich i wszelkich ich pochodnych przepisanych do celów terapeutycznych, aby zapewnić pacjentom pełną możliwość korzystania z prawa do zdrowia”. Po trzecie, organizatorzy zwracają się do Komisji o „przydzielenie niezbędnych zasobów na prace badawcze nad marihuaną na potrzeby jej zastosowań terapeutycznych – w medycynie ziołowej i tradycyjnej – oraz o dzielenie się wynikami tych badań na arenie międzynarodowej”.

- (7) Cele drugi i trzeci są identyczne z celami trzecim i czwartym inicjatywy przedłożonej dnia 6 listopada 2023 r.
- (8) Załącznik do zmienionej inicjatywy zawiera bardziej szczegółowe informacje na temat jej przedmiotu, celów i kontekstu. Zwrócono w nim uwagę na to, że Unia „stopniowo przyjmuje wspólne stanowiska w sprawie innowacyjnej, ukierunkowanej na prawa człowieka polityki w dziedzinie narkotyków” oraz że kilka państw członkowskich „wprowadziło istotne zmiany do swojej krajowej polityki w zakresie niemedycznego i nienaukowego wykorzystania marihuany”. Odniesiono się także do decyzji ramowej Rady 2004/757/WSiSW⁽²⁾, która zdaniem organizatorów inicjatywy „przestała być zgodna z najnowszymi zmianami w dziedzinie polityki antynarkotykowej i nie odzwierciedla międzynarodowych i krajowych zaleceń”, w tym zaleceń zawartych w sprawozdaniu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka z 2023 r. W kontekście strategii UE w dziedzinie narkotyków stwierdzono, że „brak znaczących postępów w ograniczaniu rozprzestrzeniania się nielegalnych narkotyków w Europie każe radykalnie przemyśleć stosowane podejście, które przez dziesięciolecia nie ograniczyło popytu na narkotyki ani ich podaż”.
- (9) W odniesieniu do pierwszego celu zmienionej inicjatywy Komisja rozumie, że grupa organizatorów wzywa ją do zwołania transeuropejskiego zgromadzenia obywateli lub podobnego forum, na którym w szerszej perspektywie omówiono by politykę dotyczącą marihuany. Organizatorzy nie apelują zatem o przedstawienie przez Komisję wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów.
- (10) Art. 11 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 1 rozporządzenia (UE) 2019/788 uprawniają obywateli Unii do zwrócenia się do Komisji o przedłożenie, w ramach jej uprawnień, odpowiedniego wniosku w sprawach, w odniesieniu do których, zdaniem tych obywateli, stosowanie Traktatów wymaga aktu prawnego Unii.
- (11) Art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) 2019/788 stanowi, że Komisja rejestruje inicjatywę, „jeżeli żadna z części inicjatywy nie wykracza w sposób oczywisty poza uprawnienia Komisji w zakresie przedkładania wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów”.
- (12) Komisja stwierdza zatem, że w zakresie tego pierwszego celu zmieniona inicjatywa nie spełnia wymogu prawnego określonego w art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) 2019/788, jako że organizatorzy inicjatywy nie wzywają Komisji do przedłożenia wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów.
- (13) W kontekście drugiego celu zmienionej inicjatywy, art. 168 ust. 6 TFUE umożliwia Komisji zaproponowanie zalecenia Rady służącego osiągnięciu celów określonych w art. 168 TFUE w odniesieniu do zdrowia publicznego. Takie zalecenie mogłoby zachęcić państwa członkowskie, aby: a) „wspierały dostęp do medycznej marihuany w oparciu o dowody naukowe i doświadczenia pacjentów” oraz b) „umożliwiły pacjentom przewożenie na terytorium całej UE konopi indyjskich i wszelkich ich pochodnych przepisanych do celów terapeutycznych, aby zapewnić pacjentom pełną możliwość korzystania z prawa do zdrowia”, o ile w obu tych przypadkach zakres zalecenia byłby ograniczony do legalnych zastosowań konopi indyjskich. Art. 168 TFUE nie stanowi jednak podstawy prawnej dla środków harmonizacji ustawodawstwa państw członkowskich w tej dziedzinie.
- (14) W odniesieniu do trzeciego celu zmienionej inicjatywy, art. 173 ust. 3, art. 182 ust. 1, art. 183 i art. 188 akapit drugi TFUE zasadniczo umożliwiają Komisji zaproponowanie aktu prawnego Unii mającego na celu przydzielenie zasobów na prace badawcze.
- (15) Z tych powodów proponowaną inicjatywę obywatelską należy częściowo zarejestrować w odniesieniu do jej drugiego i trzeciego celu, zgodnie z art. 6 ust. 4 akapit trzeci lit. b) rozporządzenia (UE) 2019/788, ponieważ jedynie te części inicjatywy nie wykraczają w sposób oczywisty poza uprawnienia Komisji w zakresie przedkładania wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów.

⁽²⁾ Decyzja ramowa Rady 2004/757/WSiSW z dnia 25 października 2004 r. ustanawiająca minimalne przepisy określające znamiona przestępstw i kar w dziedzinie nielegalnego handlu narkotykami (Dz.U. L 335 z 11.11.2004, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2004/757/oj).

- (16) Konkluzja ta nie ma wpływu na ocenę, czy w tym przypadku spełnione są konkretne warunki merytoryczne wymagane do podjęcia działań przez Komisję, w tym zgodność z zasadami proporcjonalności i pomocniczości oraz z prawami podstawowymi.
- (17) Grupa organizatorów przedstawiła odpowiednie dowody na to, że inicjatywa spełnia wymogi określone w art. 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2019/788, i wskazała osoby wyznaczone do kontaktów zgodnie z art. 5 ust. 3 akapit pierwszy tego rozporządzenia.
- (18) Inicjatywa nie jest oczywistym nadużyciem i nie jest w sposób wyraźny niepoważna lub dokuczliwa, nie jest też w sposób oczywisty sprzeczna z wartościami Unii określonymi w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej ani z prawami zapisanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (19) Inicjatywę zatytułowaną „European Cannabis Initiative” należy zatem częściowo zarejestrować w odniesieniu do jej drugiego i trzeciego celu. Można zatem zbierać deklaracje poparcia dla tej inicjatywy w zakresie, w jakim dotyczy ona tych dwóch celów.
- (20) Konkluzja, że warunki częściowej rejestracji określone w art. 6 ust. 4 akapit trzeci lit. b) rozporządzenia (UE) 2019/788 są spełnione, nie oznacza, że Komisja w jakikolwiek sposób potwierdza poprawność zarejestrowanej treści inicjatywy pod względem merytorycznym, za co wyłączną odpowiedzialność ponosi grupa organizatorów inicjatywy. Zarejestrowana treść inicjatywy wyraża jedynie poglądy grupy organizatorów i w żaden sposób nie może być rozumiana jako odzwierciedlenie poglądów Komisji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Rejestruje się częściowo europejską inicjatywę obywatelską „European Cannabis Initiative”.
2. Można zbierać deklaracje poparcia dla tej inicjatywy w odniesieniu do jej drugiego i trzeciego celu w oparciu o założenie, że celem inicjatywy jest przedstawienie przez Komisję wniosków dotyczących unijnych aktów prawnych służących wprowadzeniu w życie Traktatów w celu:
 - a) wspierania dostępu do medycznej marihuany w oparciu o dowody naukowe i doświadczenia pacjentów oraz umożliwienia pacjentom przewożenia na terytorium całej Unii konopi indyjskich i wszelkich ich pochodnych przepisanych do celów terapeutycznych, aby zapewnić pacjentom pełną możliwość korzystania z prawa do zdrowia;
 - b) przydzielenia niezbędnych zasobów na prace badawcze nad marihuaną na potrzeby jej zastosowań terapeutycznych.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do grupy organizatorów inicjatywy obywatelskiej „European Cannabis Initiative”, reprezentowanej przez następujące osoby wyznaczone do kontaktów: Francesca CAPUOZZO i Georg WURTH.

Sporządzono w Strasburgu dnia 6 lutego 2024 r.

W imieniu Komisji
Věra JOUROVÁ
Wiceprzewodnicząca